

կարծիքներու փոխանակութեամբ՝ աւելի մանրամասնութիւն ու յստակութիւն ճշմարիտ արուեստի մը ուսումնասիրութեան սկզբունքները:

Կրնանք վստահ կերպով հաստատել թէ Յ. Մամիկոնեանի այս գործը մեծապէս պիտի նպաստէ հայ դրական անդամաւորին: Նման մեծի գործի մը դիմաց, եւ մանաւանդ նման դարգացած ու հմուտ վարպետի մը, մենք չունինք յաւակնութիւնը բան մը աւելի ըսելու: Մեր յայտնած կարծիքները փոքրիկ անդրադարձութիւններ են միայն, եւ դրախօսականի հանդամանքը թոյլ չի տար մեզի յարգելի հեղինակին տեսակէտները ամբողջապէս ու մանրամասնօրէն ներկայացնելու, քանի որ ամէն դարաշրջանի մասին ունի հեղինակաւոր կարծիքներ ու դատումներ:

Կը յանձնարարենք այս հատորը հայ դրականագէտներու եւ դեղագէտներու ու շաղկապեալ:

Հ. ՌԱՓԱՅԷԼ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ՄԱՅՐ ՅՈՒՅԱԿ ՀԱՅԵՐԵՆ ՁԵՌԱԳՐԱՅ ՄԱՏԵՆԱԳՐԱՆԻՆ ՄԵԻԹԱՐԵԱՆՅ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ, հատոր Գ.: Կազմեցին Հ. Բարսեղ եւ Հ. Գրիգոր Սարգիսեան: Թղթակազմ, քառածալ, 16 էջ եւ 728 ճիւղ: Ս. Ղազար, 1966: Հայկական Մատենաշար՝ Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան:

Վենետիկի Միթիթարեան ձեռագրաց ճոխ եւ կարեւոր հաւաքածոյին տպագրեալ յուշակներուն այս երրորդ հատորը կը պարունակէ լոկ Մաշտոց-Գիրք Ձեռնագրութեանց ձեռագիրները, որով մինչեւ այժմ հրատարակուած երեք յուշակներով՝ կ'ունենանք այդ մատենագրական 456 ձեռագիրներուն մանրամասն նը-

կարագրութիւնը: Դեռ անդին կը մընան 1750ի չափ ձեռագիրներ, որոնց տպագրութեան յուշակը չունինք:

Հրատարակուած այս յուշակով կ'ունենանք Ս. Ղազարի հաւաքման Մաշտոց եւ Գիրք Ձեռնագրութեանց թիւով 137 ձեռագիրները, մաքուր տպագրութեամբ կատարուած, ընտիր թուղթի վրայ: Միայն 26 հատ ԺԸ-ԺԹ դարու ձեռագիրներ են, եւ անոնցմէ ալ միայն երկու ձեռագիր 1800ական թուականներու սկիզբէն. մընացածները բոլորն ալ շատ աւելի հին տարեթիւերու գրչութիւններ են:

Հաւաքման հնագոյն Մաշտոցը յուշակիս առաջին Մաշտոցն է (թիւ 320), որուն նշանակուած է Թ. կամ Ժ. դար: Ուրեմն, մեր հնագոյն Մաշտոցը կրնանք նկատել այս ձեռագիրը, որ արդարեւ կրնայ Թ. դարէն ըլլալու չափ հին ըլլալ: Թիւ 373 շահեկան Մաշտոց մըն է, 1548ին գրուած, արծաթապատ, կրկնադիր, Յովսէփ Սեբաստացիէ, ծանօթ տպագրաց եւ մանրանկարիչ:

Յուշակագրութիւնը կատարուած է հարկ եղած մանրամասնութեամբ, նախորդ երկու հատորներուն ուղղութեան համաձայն:

Հատորը կ'աւարտի տեղանուններու եւ անձնանուններու ցանկերով, որ ունի է կարճ ձեռագիրներուն հնութեան եւայլն ցանկերը:

Շատ ու շատ շնորհակալ ենք Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան, որ այս կարեւոր յուշակին տպագրութեան ծախքերը հոգալով՝ բանասիրութեան տրամադրեց այլապէս դժուար հասանելի այս Մաշտոցները: Շնորհակալ ենք նաեւ Ս. Ղազարի տպարանին եւ վանքի Հայրերուն, որոնք խնամքով վերատեսած են վաստակաւոր զոյգ հեղինակներուն ձեռագիրները եւ ամէն ջանք թափած՝ միօրինակութեան եւ ճշտութեան:

Յ. ՔԻՒՐՏԵԱՆ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՅԱԾ ԵՆՔ

ԽՈՇԱՅԵԱՆ ՆՇԱՆ. - Տեսայ Հայաստանը: Պէյրուս, տպ. Սեւան, 1965, էջ 200:

ՆԱՌՈՒԿԵԱՆ Ա. - Թուղթ առ Երեւան, Գրգ. տպ.: Պէյրուս, 1964, էջ 59:

ԿԻՒԼՊԵՆԿԵԱՆ ՏՈՔԹ. Գ. Կ. - Վերջին Բագունին (Պատմական վէպ): Փարիզ, տպ. Արաքս, 1966, էջ 463:

ՀԷԼՎԱՃԵԱՆ ՎԵՐ. Յ. - Մեր աշխարհէն: Պէյրուս, 1966, էջ 61:

ՂԱԶԱՐԵԱՆ ՍԱՐԳԻՍ. - Եղեռնի հետքերով: Պէյրուս, տպ. Սեւան, 1965, էջ 174:

ՂԱԶԱՐԵԱՆ ՍԱՐԳԻՍ. - Հայկական փոքր դադութներ. Աղէզ, Աթրիս, Ար-Փոռնար: Պէյրուս, Սեւան հրատ., 1965, էջ 262:

ՄԻՍԲԵՆԱՆ ՍՏԵՓԱՆ. - Ես Տէր-Չորի դժոխքէն փախած եմ: Փարիզ, տպ. «Յատաճ», 1965, էջ 124 (փոքրագիր):

ՆՈՐՈՒՆԻ Յ. - Նամակ Ամերիկահայ բարեկամիս: Պէյրուս, 1966, էջ 63:

ՆՈՐՈՒՆԻ Յ. - Երջանկութեան ծամբան (Թատերախաղ 5 արար): Պէյրուս, տպ. Տօնիկեան, 1966, էջ 47:

ՇԻՐԱԶ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ. - Հայոց Դանթէականը (Հայ կոտորածների յաւերժատուներ): Պէյրուս, տպ. Սեւան, 1965, էջ 79:

ՇԻՐԱԿԵԱՆ ԱՐՇԱԽԻՐ. - Կտակն էր նահատակներուն: Պէյրուս, տպ. Անթիլիաս, 1965, էջ 344:

ԶՈՐԱՅԵԱՆ ԼԵՒՈՆ. - Կուսակցութիւններ: Պէյրուս, տպ. Մշակ, 1965, էջ 308:

ԶՈՐԱՅԵԱՆ ՎԵՐ. ՏԻՄՈԹԷՈՍ. - Դրախտ, դժոխք: Պէյրուս, 1966, էջ 96:

ՊԱՐՊԻ ՀԱՆՐԻ. - Սարսափի երկրին մէջ: Պէյրուս, 1965, էջ 144:

ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ ԵՐՈՒՄԵՆ. - Երգ երգի (Պոէմ) Թօփալեանի նկարներով: Փարիզ, 1964, էջ 48:

ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ Ե. - Պրիսմակ (Քերթումներ): Պէյրուս, Սեւան հրատ. 1966, էջ 118:

ՋՐԲԱՇԵԱՆ Կ. - Աւետարան Հայրենիք: Պէյրուս, 1965, էջ 96:

ՍԱԶԵԱՆ ԳԷՈՐԳ. - Հաւատքի ծամբան վրայ (Ողբերգութիւն մէկ արարով): Պէյրուս, Սեւան հրատ. 1966:

ՍԱԶԵԱՆ ԳԷՈՐԳ. - Ինքնադարգացում (Կատակերգութիւն): Պէյրուս, տպ. Սեւան, 1966, էջ 63:

ՍԱԼԻԻ ՏՈՔԹ. Ա. Ս. - Դէպի Հայրենիք (Թուղթներու հաւաքակապակցութեան մէջ): Պէյրուս, 1965, էջ 172:

ՍԱՅԱՐԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ. - Առաջնորդ հայերէնէ ֆրանսերէն զրուցատրութեան: Պէյրուս, տպ. Տօնիկեան, 1966, էջ 166:

ՍԵԻԼԿ ՊԱՐՈՅՐ. - Անլուիի դանդաղատուն: Պէյրուս, Սեւան հրատ. 1963, էջ 267:

ՍԻՄՈՆԵԱՆ ՍԻՄՈՆ. - Կը խնդրուի... խաչածեղ Հայ Ժողովուրդի ծննդեան 1000ամեակի տօնակատարութիւնը. առաջին օր: Պէյրուս, տպ. Սեւան, 1965, էջ 152:

ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ ԱՍԼԱՆ. - Յուշեր: Թեհրան, տպ. «Մոզեր», 1966, էջ 406:

ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ Յ. - Հայկական դրօշակներ եւ դիւանդաններ: Պէյրուս, 1966, էջ 53:

ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ Յ. ՍԻՍԿ. - Ճպրան Խալիլ Ճըպրան. Կեանքն ու գործը, պատկերազարդ: Պէյրուս, 1966, էջ 330:

ՎՐԱՅԵԱՆ Ս. - Կեանքի ուղիներով (Դէպքեր, Դէմքեր, Ապրումներ), Դ. հատոր: Պէյրուս, 1965, էջ 278:

ՏՕՆՈՅԵԱՆ ԱՐՄԷՆ. - Քաղաքացիական դիտութիւն եւ ընդհանուր դարգացում: Պէյրուս, տպ. Մշակ, 1961, էջ 94:

ՔԱԶԱՐԵԱՆԻ ՊԵՏՐՈՍ. - Հօր վրէժը. պատմական լուսանկարներու համար: Թեհրան, տպ. Անի, 1964, էջ 63:

ՔԷՖԷՇԵԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Ա. - Արեւոտ դաշտը (Թատերգութիւն եօթ արար): Փարիզ, տպ. Տէր Յակոբեան, 1966, էջ 78:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺՆԵԳԻՆ	PRIX DE L'ABONNEMENT ANNUEL
Խալիլի համար 3500 Լիբ	Pour l'Italie 3500 Lires
Արտասահմանի համար 8 Տոլար	Pour l'Etranger 8 Dollars
Մէկ քիւբ՝ 250 Լիբ - 0.50 Տոլար	Le Numéro: 250 Lires - 0,50 Dollar

Կը ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ «ԽՈՒՍ ԿԻՒԼՊԵՆԿԵԱՆ ՀԻՄՆԱԲԱՐԿՈՒԹԵԱՆ» ՆՊԱՍՏՈՎ
PUBLIE AVEC LE CONCOURS DE LA «FONDATION CALOUSTE GULBENKIAN»

Direzione - Amministrazione - Pubblicità - Abbonamenti - Isola San Lazzaro - Venezia (Italia) - Tel. 60-104
Autorizzazione Tribunale di Venezia, 14 Genn. 1954, N. 153 del Registro. - Proprietario: Congr. Mechitarista di Venezia
Direttore responsabile: P. MESROBIO Dr. GIANASCIAN. - Tipografia Armena di S. Lazzaro in Venezia

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Մեծադիր, (34×44 հրդմ.), ընտիր քուղքի վրայ, գունատիպ հրատարակութիւն: Կը պարունակէ 84 պատկերատախտակ (121 նկարներով), որոնցմէ 10 հատը կը ներկայացնեն բազմաթիւ օրինակներ լուսանցազարդելու եւ զարդագրելու:

Օգտագործուած են Ս. Ղազարի Զեռագրատան 13 հնագոյն ձեռագիրները. Մլխէ Թագուհիի (Թ. դար), Տրապիզոնի (Ժ. դար), Ադրիանուպոլսոյ (ԺԱ. դար), Հռոմոսի (ԺԲ. դար) Աւետարանները եւ այլ ձեռագիրներ (Սաղմոսարան, Մաշտոց, Գիրք Զեռնադրութեանց):

ՆԱԽԱԲԱՆԸ գրած է Ուսուցչ. Սիրարփի Տէր Ներսէսեան:

ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆԸ պատրաստած է Հ. Մեսրոպ Վրդ. Ճանաչեան, որ է միաժամանակ գործին հրատարակիչը:

Տասէն աւելի աշխատակիցներ բերած են իրենց սիրայօժար օժանդակութիւնը:

Հրատարակութիւնը կատարուած է չորս լեզուներով, (անչատ հատոր՝ իւրաքանչիւր լեզուի համար). հայերէն, անգլիերէն, ֆրանսերէն, իտալերէն:

Նմանահանութիւնները կատարուած են հարազատօրէն՝ բուն բնագիրներուն վրայէն, ըստ իրենց ներկայ վիճակին եւ բնական չափերուն, բացի մէկ քանիէն, որոնց մեծութիւնը կը գերազանցէր հատորին ծաւալը. ասոնց ալ իրական չափերը, սակայն, նշանակուած են իւրաքանչիւր պատկերի բացատրութեան մէջ:

Գինն է 80 տոլար: Իտալական 50.000 լիրէք:

Գիւմել ուղղակի Միութեան Տպարանի Տեսչութեան, Վենետիկ, Ս. Ղազար: